

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 77/2568

คำวินิจฉัยที่ 77/2568 ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลผู้ส่งความเห็นศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลผู้รับความเห็นนาย ส. ที่ 1 กับพวก รวม 2 คน โจทก์ กระทรวงการคลัง ที่ 1 กับพวก รวม 4 คน จำเลย

## ย่อ / หลักกฎหมาย

เอกชนทั้งสองเป็นโจทก์ยื่นฟ้องกระทรวงการคลัง ที่ 1 สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ที่ 2 นายอำเภอฝาง ต่อที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลฝาง ต่อที่ 4 จำเลย ความว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และเป็นผู้มีสิทธิครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทบริเวณด้านทิศเหนือของที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งเดิมเป็นที่ดินผืนเดียวกัน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 8 ไร่ 3 งาน 57 ตารางวา โดยในปี 2522 เจ้าของที่ดินได้ขออนุญาต น.ส. 3 ก. เลขที่ 4101 และในปี 2553 โจทก์ที่ 1 ได้นำหลักฐาน น.ส. 3 ก. ดังกล่าว ไปเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน แต่การออกโฉนดที่ดินและการจัดทำแผนที่เกิดความผิดพลาด ทำให้รูปแผนที่น้อยกว่าเนื้อที่ที่ครอบครองทำประโยชน์ ต่อมา โจทก์ที่ 1 ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 แต่จำเลยที่ 1 และที่ 2 คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทบางส่วนเป็นที่ราชพัสดุ ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทส่วนที่เหลือเป็นที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง จึงสอบสวนไล่เกลี่ยคู่กรณี ตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และที่ดินพิพาทที่โจทก์ทั้งสองครอบครอง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า ที่ดินพิพาทกรมธนารักษ์ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ขม. 1664 จึงเป็นที่ดินของรัฐ การคัดค้านแนวเขตบริเวณที่ดินพิพาทจึงชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 3 และที่ 4 ให้การว่า ที่ดินพิพาทปัจจุบันเป็นอ่างเก็บน้ำสาธารณะของหมู่บ้าน

## คำพิพากษา

อยู่ระหว่างดำเนินการขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ทั้งสองไม่เคยครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ 3 และที่ 4 คัดค้านแนวเขตจึงเป็นการกระทำการโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 3 และที่ 4 ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ โจทก์ทั้งสองยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ให้ดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 ต่อศาลปกครองเชียงใหม่เป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับที่โจทก์ทั้งสองมีข้อพิพาทกับจำเลยทั้งสี่ในคดีนี้ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาท

เกี่ยวกับสิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองได้ยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ต่อศาลปกครองเชียงใหม่ แล้วนั้น คดีดังกล่าวศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ต่อมาผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จึงไม่อาจเป็นเหตุให้คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้ว แม้กระทรวงการคลัง จำเลยที่ 1 สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ จำเลยที่ 2 นายอำเภอดอยหล่อ จำเลยที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อ จำเลยที่ 4 จะเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐประเภทที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แต่การคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ทั้งสองเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดิน ข้างเคียงคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อป้องกันมิให้มีการรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของรัฐ จึงไม่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ทั้งเมื่อโจทก์ทั้งสองฟ้องอ้างว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท มิใช่ที่สาธารณประโยชน์ โดยมีคำขอให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 ของโจทก์ทั้งสอง หากจำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว แต่จำเลยที่ 1 และที่ 2 คัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ทั้งสอง โดยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 อ้างว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของโจทก์ทั้งสองในการใช้สิทธิทางศาลก็เพื่อให้รับรองหรือคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์ทั้งสอง ซึ่งศาลจะมีคำพิพากษตามคำขอของโจทก์ทั้งสองได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ความเสียก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ทั้งสองหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ข้อพิพาทระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

## องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/77/2568>